

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady dňa 4. 6. 2025

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: 0089/SO/2025

Programová služba: TA3

Vysielateľ: C.E.N. s.r.o.

Číslo autorizácie vysielania: AT/87

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „regulátor“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v senáte 1 zloženom z predsedníčky senátu doc. PhDr. Anikó Dušíkovej, CSc. a členov senátu Ivana Bindasa a PhDr. Marty Danielovej postupom podľa § 225 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. **začína správne konanie** voči vysielateľovi C.E.N. s.r.o. vo veci možného porušenia **§ 25 písm. b)** zákona č. 264/2022 Z. z. v súvislosti s tým, že na programovej službe TA3 odvysielal dňa 31. 3. 2025 o cca 12:31 hod. program *Téma (Týždeň v politike: Fakty a súvislosti)*, v ktorom mohlo dôjsť k nezabezpečeniu objektívnosti a nestrannosti programu aktuálnej publicistiky.

Úloha:

Kancelária Rady v zmysle § 123 zákona č. 264/2022 Z. z. oznámi účastníkovi konania začiatok správneho konania a zabezpečí nevyhnutné podklady a dôkazy pre rozhodnutie vo veci.

T: 18. 6. 2025

Z: PO

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o začatí správneho konania.

T: 16. 6. 2025

Z: AO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 4. 6. 2025

Podnet na preverenie č. 0089/SO/2025 zaevidovaný dňa 9. 4. 2025

Podávateľ: fyzická osoba

Predmet podnetu: *Téma*

Deň a čas vysielania: 31. 3. 2025 12:31 hod.

Programová služba: TA3

Vysielateľ: C.E.N. s.r.o.

Číslo autorizácie: AT/87

Dátum: 28. 5. 2025

OBSAH PODNETU:

„Vážená Rada pre mediálne služby,

dňa 31. 3. 2025 o 12:30 bola na spravodajskej televízii TA3 odvysielaná relácia *Téma*, avizovaná pod názvom „Týždeň v politike: Fakty a súvislosti“. Žiaľ, už v úvode musím konštatovať, že k žiadnemu prepojeniu faktov a súvislostí nedošlo. Naopak, relácia sa niesla v duchu zaujatosti, povýšenectva, arogancie, bez vyvážených argumentov či faktov. O pluralite názorov nemožno hovoriť.

Moderátor už v úvode kládol zlomyseľné, navádzajúce otázky. Napríklad v súvislosti s rentou pre generálneho prokurátora sa spýtal, či nešlo o poďakovanie politickej strany Smer. Host na to okamžite zareagoval v súlade s tónom otázky. V ďalšom priebehu host zaujatým spôsobom popisoval, ako generálny prokurátor uplatňoval § 363 Trestného poriadku, pričom vytváral dojem, že konal v prospech konkrétnych politikov – z kontextu jasne vyplývalo, ktorých. Nezazneli pritom žiadne štatistiky či fakty, ktoré by takéto tvrdenia podložili. Generálny prokurátor sa pritom v minulosti opakovane k tejto téme vyjadroval a podobné interpretácie razantne odmietol. Moderátor si však svoju zákonnú povinnosť vyvažovať názory a argumenty neplnil.

Host, zjavne negatívne naladený voči strane Smer a vládnej koalícii, verejne vyslovil preukázateľne nepravdivé tvrdenie: „Dobre vieme, že si to nedávno nechal schváliť aj predseda vlády“. Ani v tomto prípade moderátor nezareagoval. V tejto veci neexistuje žiadny dôkaz, že by renta pre predsedu vlády bola schválená na jeho vlastný pokyn alebo želanie.

Moderátor následne nechal hosta špekulovať o tom, či generálny prokurátor nebol motivovaný predčasne odísť z funkcie. Opäť bez dôkazov, bez faktov, bez oponentúry. Takéto krčmové špekulácie by nemali zaznievať vo verejnom priestore bez náležitej reakcie.

Ďalej sa v relácii objavila aj špekulácia Progresívneho Slovenska, že by generálny prokurátor mohol prijať ústavnú funkciu. Aj napriek tomu, že túto špekuláciu generálny prokurátor už predtým poprel, moderátor ju opätovne priniesol do diskusie, čím mohol u diváka opäť vyvolať negatívny dojem. Host sa tejto témy okamžite chytil a začal konštruovať ďalšie negatívne súvislosti. Táto koordinácia pôsobila ako „zohratý tím“. Kde je nestrannosť a objektivita?

V ďalšej časti diskusie zaznela veta: „Je mi úplne jasné, kto nám tu vládne a čo majú za ušami.“ Tento výrok je jasným prejavom zaujatosti, jednostrannosti a možno aj osobnej nenávisti hosta voči predstaviteľom vlády. Prezumpcia neviny bola úplne ignorovaná. Moderátor sa na tieto výroky pozerol s pochopením a tým nepriamo prispieval k šíreniu nenávisti vo verejnom priestore.

Ďalším problémovým momentom bolo, keď host odcitoval výrok exprezidenta Kisku o „mafiaňskom štáte“ a bez akéhokoľvek kontextu host pripustil, že v takom štáte žijeme. Odkazoval sa pritom na osobu, ktorá bola právoplatne odsúdená. V kombinácii s predchádzajúcimi tvrdeniami o generálnom prokurátorovi relácia opakovane navodzovala obraz systému, ktorý je skorumpovaný a ovládaný vládou – opäť bez dôkazov a bez reakcie moderátora.

Host pokračoval útokom na ministerku kultúry pani Šimkovičovou, opisoval výber jej spolupracovníkov, odporne na ňu útočí, hovorí o používaní mozgu len na to, čo si dá na raňajky a neschopnosti vznešenejšieho uvažovania. Moderátor naďalej mlčal, bez snahy korigovať neprimerané paušalizácie a urážky.

Následne host vyhlásil, že „pán Kaliňák je guru súčasnej vlády“. Vzhľadom na význam slova „guru“ a jeho zvyčajný pejoratívny kontext v politickej diskusii ide o dehonestujúci výrok. Opäť bez moderátorskej korekcie. Rovnako dehonestujúco pôsobilo vyjadrenie, že „on nechce, aby plebs rozhodoval o ňom samom“, čím host explicitne spájal pejoratívny výraz „plebs“ s predstaviteľom vlády. Takéto vyjadrenia v priamom prenose bez reakcie zo strany moderátora sú neprijateľné.

V závere diskusie sa host vyjadril k etickým a kultúrnym otázkam, ktoré sú predmetom návrhov na zmeny Ústavy SR, slovami, že ide o „nezmysly“. Prezentoval sa povýšeneckým a arogantným postojom k téme, ktorá si zaslúži serióznu verejnú diskusiu. Moderátor s týmto názorom súhlasil a opäť chýbala akákoľvek oponentúra.

Na základe uvedeného sa domnievam, že relácia *Téma* z 31. 3. 2025 nebola v súlade so zákonom č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách, najmä s § 25 písm. a) a b), ktoré vysielateľovi ukladajú povinnosť zabezpečiť:

- všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby,
- objektivnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky.

Žiadam Vás preto o preverenie, či v tejto relácii nedošlo k porušeniu zákona. Ak Rada pre mediálne služby nie je vecne príslušná na vybavenie tohto podnetu, žiadam o jeho postúpenie kompetentnému orgánu.

Ďakujem za pozornosť a za vybavenie môjho podnetu.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 25 písm. b): „Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ namietal jednostrannosť a zaujatosť odvysielaného diskusného programu voči strane Smer a vládnej koalícii.

Program sme posudzovali podľa ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z., teda hodnotili sme, či vysielateľ zabezpečil objektívnosť a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky.

Podľa § 8 ods. 4 zákona č. 264/2022 Z. z. je aktuálna publicistika program tematicky spätý so spravodajstvom, ktorý obsahuje komentáre k správam a udalostiam, analýzy vývoja, politické stanoviská k udalostiam alebo názory politikov na jednotlivé témy.

Namietaný program považujeme v zmysle uvedenej definície za program aktuálnej publicistiky. Predmetom diskusie boli v čase vysielania programu aktuálne vnútropolitické témy – schvaľovanie „renty“ pre generálneho prokurátora a možné implikácie tohto kroku (otázka výmeny gen. prokurátora), zvolenie D. Lindtnera do Rady STVR, prípad nepriznanej vily R. Kaliňáka v Chorvátsku a politické konzekvencie, opozičné snahy o odvolávanie ministrov v parlamente (Kaliňák, Šimkovičová, Šutaj Eštok, Taraba), novela ústavy o „dvoch pohlaviach“ a potenciálna spolupráca Smeru a KDH.

V diskusnom programe, ktorého hosťom bol politológ, zazneli analýzy, komentáre a možné scenáre domáceho politického vývoja.

Podávateľ tiež namietal, že v programe boli odvysielané výroky, ktoré odrážali „osobnú nenávisť“ hosťa voči predstaviteľom vlády. Moderátor podľa neho pristupoval k týmto výrokom „s pochopením“, čím prispieval k šíreniu nenávisti vo verejnom priestore. Podávateľ tiež namietal výskyt „dehonestujúcich výrokov“ voči R. Kaliňákovi.

V súvislosti s posúdením namietaného obsahu z hľadiska ustanovení týkajúcich sa ochrany ľudskej dôstojnosti, ľudskosti sme podnet **postúpili Asociácii na ochranu novinárskej etiky v Slovenskej republike (AONE)**, ktorá ako samoregulačný orgán uskutočňuje v danej oblasti výkon dohľadu nad dodržiavaním povinností zákona č. 264/2022 Z. z. v danej oblasti. Rozhodnutie AONE bolo Rade doručené dňa 26. 5. 2025 so záverom, že sťažnosť po posúdení odmieta ako zjavne neopodstatnenú. Predmetný program sme teda preverovali iba z hľadiska **§ 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.**

Jediným hosťom v programe bol politológ Radoslav Štefančík.

V úvode sa diskutovalo o návrhu strany Smer zaviesť doživotnú rentu 5000 eur mesačne pre generálneho prokurátora Žilinku po štyroch rokoch vo funkcii. Moderátor J. Šivák sa hosťa pýtal, či ide o „poďakovanie“ Smeru vo vzťahu k pánovi Žilinkovi. Štefančík reagoval pozitívne, uviedol, že to tak vyzerá a pripomenul spôsob akým Žilinka a jemu podriadení prokurátori uplatňovali § 363, čím bolo zrušené trestné konanie voči niektorým politickým predstaviteľom. Štefančík upozornil na odlišné podmienky pre rentu u premiéra Fica, ktorému bola priznaná na základe dvoch celých funkčných období, zatiaľ čo pri Žilinkovi stačí, že je vo funkcii 4 roky zo 7. Podľa Štefančíka to môže svedčiť o tom, že návrh je šitý na konkrétnu osobu. Zmienil tiež „existujúce podozrenia“, že by mohlo ísť o akúsi „výplatu“, aby Žilinka odišiel z funkcie predčasne. Diskutovala sa tiež informácia z prostredia Progresívneho Slovenska, že Žilinka sa má stať ústavným sudcom. Moderátor uviedol, že sám Žilinka

toto tvrdenie odmietol. Štefančík to označil za špekuláciu, zároveň však uviedol, že si to vie predstaviť. Uviedol, že jeho platové ohodnotenie (renta + plat ústavného sudcu) by bolo v takom prípade nespravodlivé voči iným profesiám odkázaným na verejné zdroje. Štefančík tiež komentoval „špekulácie“ o tom, kto by sa po prípadnom odstúpení Žilinku mohol stať novým generálnym prokurátorom a spomenul „prekecnutie“ Erika Kaliňáka, ktorý v tejto súvislosti zmienil mená dvoch právnikov, ktorí „sa snažia dostať zo šlamastiky predstaviteľov Smeru“, teda D. Lindtnera a M. Paru. Štefančík pripomenul, že ide o ľudí, ktorí sú obžalovaní, resp. obvinení v korupčných kauzách. Štefančík uviedol, že ideálny kandidát na generálneho prokurátora by mal byť odborne uznávaný a podporený aj opozíciou.

Predmetom ďalšieho rozhovoru bolo vymenovanie D. Lindtnera do Rady STVR. Štefančík to vníma ako prejav lojality (voči koalícii), ktorá dostala prednosť pred odbornosťou. V kontexte toho, že koalícia sa snaží „ovládnúť“ STVR, ho meno Lindtnera v kontrolnom orgáne tejto inštitúcie neprekvapuje.

Moderátor ďalej otvoril tému opozičných návrhov na odvolávanie ministrov. Išlo o ministra Kaliňáka v súvislosti s tým, že v majetkovom priznaní nepriznal nehnuteľnosť v Chorvátsku. Návrhy na odvolávanie sa týkali aj ministerky Šimkovičovej, ministrov Šutaja Eštoka a Tarabu. Tieto opozičné návrhy však podľa Štefančíka nebudú prerokované, pretože koalícia blokuje schôdze, čo Štefančík považuje za oslabovanie parlamentnej demokracie. Diskutovalo sa tiež o zámere koalície odvolať opozičnú poslankyňu V. Remišovú z výboru pre nezlučiteľnosť funkcií a uložiť jej pokutu 12 mesačných platov, približne 80 000 eur, za údajné prezradenie informácií o Kaliňákovom majetkovom priznaní. Štefančík to vníma ako pomstu a snahu finančne ju zruinovať, čo podľa neho môže poškodiť obraz Slovenska v demokratickom svete. Kritizoval tiež spôsob Kaliňákovej obhajoby po tom, čo vyšlo na povrch, že zatajil nehnuteľnosť, odvolával na akési „vznešenejšie princípy“, pre ktoré vedome porušil zákon. Štefančík uviedol, že takáto argumentácia, rovnako ako revanš voči V. Remišovej, svedčí o tom, že Kaliňák sa stavia nad zákon.

V záverečnej časti programu sa diskutovalo o návrhu strany Smer novelizovať ústavu pridaním zmienky o existencii 2 pohlaví – muža a ženy. Podľa Štefančíka ide Smeru o nadbiehanie konzervatívnym voličom, ale aj o odpútavanie pozornosti od vážnejších problémov (životná úroveň) a označil tento a ďalšie tzv. kultúrno-etické otázky za „nezmysly“. Štefančík tiež nevylúčil, že na tejto platforme môže vzniknúť spolupráca s KDH. R. Fico by podľa neho vládol radšej spolu s KDH ako SNS.

* * *

Všeobecné východiská posudzovania:

Rada vo svojich rozhodnutiach uvádza, že obsah diskusného programu tvoria v prevažnej miere hodnotiace komentáre, resp. hodnotiace úsudky, pri ktorých je posudzovanie pravdivosti nemožné (na rozdiel od skutkových tvrdení, resp. tvrdení faktov). V prípade prezentovania kontroverzných tém je posúdenie „správnosti“ hodnotiacich úsudkov veľmi často vecou subjektívneho vnímania. Pre naplnenie požiadavky objektívnosti a nestrannosti programu aktuálnej publicistiky, ktorý pojednáva o kontroverzných témach, nie je teda nevyhnutné prezentovať iba objektívne fakty. Rada vo svojich rozhodnutiach uvádza, že je však potrebné, aby vysielateľ zabezpečil názorovú pluralitu tak, aby si recipient mohol vytvoriť na predmetnú tému ucelený názor na základe pluralitných a rozmanitých informácií a ponúknuť mu za týmto účelom viaceré relevantné pohľady, názory alebo informácie. Vysielateľ je povinný túto pluralitu a rozmanitosť **zabezpečiť aj prostredníctvom reakcií moderátora programu.**

Z rozhodovacej činnosti súdov však vyplýva, že požiadavku vyváženosti programov, ktorá vyplýva z požiadaviek objektivity a nestrannosti, **nemožno uplatňovať mechanicky**, ale uplatnenie tejto požiadavky sa musí **prispôbiť špecifickým okolnostiam konkrétneho prípadu**, napr. téme programu, typu programu, kontextu alebo spoločenským okolnostiam. Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 3 Sžo 33/2013 uviedol: „*Pojmy objektívnosť a nestrannosť sú pružnými právnymi pojmami, ktoré nie je možné presne právne definovať, ich obsah sa môže meniť, býva podmienený okolnosťami prípadu, na ktorý sa aplikuje právna norma. Tieto pojmy nie je možné explicitne definovať pre otvorený okruh*

prípadoch, keďže jednotlivé informácie a vyjadrenia je nutné vnímať v kontexte ich použitia, a to aj s prihliadnutím na osoby, ktoré dostanú v konkrétnom príspevku priestor na vyjadrenie.“

Porovnaniu požiadavky vyváženosti programov spravodajstva a programov politickej publicistiky (ktoré sú obdobou programov aktuálnej publicistiky) sa podrobne venoval rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky č. k. 7 As 36/2012-24 zo dňa 3. 4. 2012, v ktorom súd uviedol: „K pojmom zpravodajství a publicistika, jakož i objektivita a vyváženost, se podrobněji vyjádřil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 26. 5. 2010, č. j. 3 As 6/2010 - 71. Vyšel především z žurnalistické doktríny (...), podle níž **je úkolem zpravodajství pohotově přinášet věcnou informaci o aktuální události, kdežto účelem publicistických sdělení je informace komentovat a hodnotit, své adresáty pak získávat, přesvědčovat a vybízet.** Smyslem zpravodajství je tedy výlučně veřejnost nezaujatě informovat, teprve **cílem publicistiky je veřejné mínění ovlivňovat.** Objektivita je základním požadavkem kladeným na zpravodajství, které se pokouší věcně, nestranně a nemanipulativně oddělit zprávu od komentáře. Ústřední charakteristikou takového postupu je ověřování pravdivosti výpovědi. Pojem objektivita tedy v sobě zahrnuje správnost (přesnost), transparentnost (uvádění pramenů) a věcnost (absence vlastních hodnocení). Nevyvážeností je pak skrytá forma stranickosti, kdy jsou v určité kontroverzní situaci některé názory potlačovány ve prospěch názorů jiných. Zásada vyváženosti tak spočívá v požadavku na rovnoměrné zastoupení politických alternativ, co do rozsahu a úpravy zpravodajství. **Důraz na důsledné dodržování zásad objektivit a vyváženosti bude u zpravodajství o poznání větší, než v případě pořadů publicistických. Minimálně aspekt věcnosti se pak v publicistice z povahy věci neuplatní vůbec. Míra tolerance vůči případným prohrškům proti zákonem postulovaným zásadám objektivit a vyváženosti bude různá v závislosti na tom, půjde-li o pořad publicistický či o zpravodajskou relaci.** (...) Vzhledem k tomu, že zásada objektivit byla v daném případě porušena v pořadu zpravodajském, lze takové pochybení dle názoru Nejvyššího správního soudu hodnotit jako **relativně závažnější, než stalo-li by se tak v pořadu politicko-publicistickém.**“

Najvyšší správny súd Českej republiky v rozsudku č. k. 10 As 100/2020-35 zo dňa 30. 9. 2020 uviedol: „**Smyslem zákonného rozlišení pořadů zpravodajských a pořadů publicistických je umožnit divákům učinit si vlastní názor na co nejobjektivněji prezentovaná fakta (u pořadů čistě zpravodajského charakteru, kde by provozovatel vysílání neměl divákům podsouvat žádné hodnotící soudy) na straně jedné, a poslechnout si nezřídka originální a kontroverzní názory a hodnotící soudy v publicistických pořadech na straně druhé.** Jak již Nejvyšší správní soud řekl, úkolem „zpravodajství je „pohotově přinášet věcnou informaci o aktuální události“, přičemž by tato neměla obsahovat jakékoli emotivní výrazy, vulgarismy, slangová či argotická vyjádření, **účelem publicistických sdělení je informace komentovat a hodnotit, své adresáty pak „získávat, přesvědčovat a vybízet“, k čemuž jsou oprávněna využívat obrazných a expresivních vyjádření tak říkajíc dle libosti**“ [rozsudek ze dne 26. 5. 2010, čj. 3 As 6/2010-71, zde ve vztahu k TV Nova , část V.a)].“

Podľa odbornej literatúry, pojem „objektivita“ „môže znamenať protikladné pojmy, ako napríklad presnosť a vyváženosť. **Ak je správa presná, potom nemusí byť vyvážená; a ak je vyvážená (medzi rôznymi konkurenčnými názormi), potom nemusí byť presná.**“ (HEARNS-BRANAMAN, J: Journalism and the Philosophy of Truth. Beyond Objectivity and Balance. Routledge, 2016). Presnosť/pravdivosť na jednej strane a vyváženosť na druhej strane sa teda môžu navzájom za istých okolností aj vylučovať. **Pri nesporných či preukázaných faktoch musí preto byť dôraz na pravdivosť a presnosť, a nie na vyváženosť.** Vyvažovanie preukázaného faktu, alebo faktu, na ktorom je široký odborný konsenzus, by totiž znamenalo skresľovanie reality alebo relativizáciu pravdy, čo by bolo v priamom rozpore s požiadavkou objektivit. **Ak sú však prezentované kontroverzné alebo doposiaľ nepreukázané fakty, vtedy treba klásť dôraz skôr na vyváženosť.**

Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva je potrebné rozlišovať, či je vyjadrenie **skutkovým tvrdením** (tvrdením nejakého faktu), alebo či je **hodnotiacim úsudkom**. Je podstatné, či obsahom vyjadrenia sú empiricky overiteľné fakty, teda konštatovanie určitej objektívnej skutočnosti, alebo

či má vyjadrenie charakter hodnotiaceho úsudku, t.j. subjektívneho názoru či postoja.¹ Skutkové tvrdenie (nazývané aj „fakt“) je teda tvrdenie, o ktorom možno jednoznačne povedať, že je pravdivé alebo nepravdivé. Hodnotiaci úsudok (resp. názor, postoj, hodnotenie) je naopak tvrdenie, ktorého pravdivosť sa nedá objektívne preukázať a nemôže sa ani vyžadovať, aby bola pravdivosť hodnotiacich úsudkov preukázaná. **Hodnotiace úsudky preto požívajú vysokú mieru slobody prejavu.**

Z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva však vyplýva, že aj hodnotiaci úsudok môže byť excesom a nemusí byť chránený slobodou prejavu – a to najmä vtedy, keď hodnotiaci úsudok nemá faktický (skutkový) základ, z ktorého by mohol byť vyvodený. **Hodnotiaci úsudok však požíva vysokú mieru slobody prejavu, ak reálne existuje faktický (skutkový) základ, z ktorého bol tento hodnotiaci úsudok vyvodený.** Z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva však zároveň vyplýva, že **pri uvádzaní názorov či hodnotiacich úsudkov nie je vždy potrebné súčasne výslovne uviesť aj fakty, na ktorých sa hodnotiace úsudky zakladajú.** Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí *Otegi Mondragon v. Španielsko* uviedol, že „**povinnosť uviesť skutočnosti na podporu hodnotiaceho úsudku je menej prísna, ak sú informácie už známe širokej verejnosti**“. V rozhodnutí *Feldek v. Slovensko* Európsky súd pre ľudské práva uviedol: „...Súd zásadne nemôže prijať tvrdenie, že hodnotiaci výrok môže byť za takýto považovaný, len ak je sprevádzaný faktami, na ktorých bol výrok založený... Nevyhnutnosť spojenia medzi hodnotiacim výrokom a faktami na jeho podporu sa môže pohybovať od prípadu k prípadu podľa osobitných okolností. V tejto veci je Súd uspokojený tým, že **hodnotiaci výrok, ktorý urobil sťažovateľ, bol založený na informáciách, ktoré už boli známe širšej verejnosti**...“.

V rámci komparatívnej právnej argumentácie a pre porovnanie možno uviesť aj **štandardy britského mediálneho regulátora Ofcom** (Vysielací kódex Ofcomu), ktoré sa týkajú „**náležitej nestrannosti**“ (*due impartiality*) **spravodajských a publicistických programov**.² „Náležitá nestrannosť“ (*due impartiality*), ktorá musí byť podľa Vysielacieho kódexu Ofcomu dodržaná v spravodajských a publicistických programoch, „*neznamená, že každému názoru musí byť venovaný rovnaký časový priestor alebo že každý argument a každý aspekt každého argumentu musí byť zastúpený.*“ Britský regulátor vo svojom kódexe uvádza, že prístup k „náležitej nestrannosti“ sa môže líšiť v závislosti od kontextu, povahy témy, typu programu a kanálu, pravdepodobného očakávania divákov atď. Podľa usmernenia 1.41 Vysielacieho kódexu Ofcomu „*Zachovanie náležitej nestrannosti si nevyžaduje aby vysielateľ zaradil každý argument na určitú tému alebo aby v každom prípade poskytol priamo protichodný argument k argumentu prezentovanému v programe.*“ Podľa usmernenia 1.42 Vysielacieho kódexu Ofcomu „*Aby sa zachovala náležitá nestrannosť, nie vždy je potrebné prezentovať opačný názor, ktorý je v rozpore s názormi väčšiny alebo v rozpore s preukázanou skutočnosťou. Či bola alebo nebola zachovaná náležitá nestrannosť, bude tiež závisieť od celého radu ďalších faktorov, ako sú: povaha programu, prezentácia argumentov programu; transparentnosť jeho agendy, publikum, ktorému je určený a očakávania divákov.*“ Odborná literatúra uvádza, že „náležitá nestrannosť“ uplatňovaná vo Veľkej Británii znamená stupeň nestrannosti primeraný danému problému. (McNair, B.: Sociologie žurnalistiky. Praha: Portál, 2004. s. 73)

Pre spravodajské a publicistické programy, ktoré sa zaoberajú záležitosťami **závažných politických** a priemyselných **sporov** a **závažnými záležitosťami súvisiacimi s aktuálnou verejnou politikou** („*matters of major political or industrial controversy and major matters relating to current public policy*“) však Vysielací kódex Ofcomu stanovuje **sprísnené požiadavky.**

Podľa pravidla 5.12 Vysielacieho kódexu Ofcomu „**Pri zaoberaní sa záležitosťami závažných politických a priemyselných sporov a závažnými záležitosťami súvisiacimi s aktuálnou verejnou politikou musí byť zahrnutá a náležite zohľadnená primerane široká škála významných názorov** [an appropriately

¹ Napr. BARTOŇ, M.: Svoboda projevu: principy, garance, meze. Praha: Nakladatelství Leges s. r. o., 2010, s. 85.

² <https://www.ofcom.org.uk/siteassets/resources/documents/tv-radio-and-on-demand/broadcast-codes/2025/guidance-notes-section-five-17-march-2025.pdf?v=392773>

wide range of significant views], a to v každom programe [in each programme] alebo v jasne prepojených a včas uvedených programoch [in clearly linked and timely programmes].“

Podľa usmernenia 1.61 Vysielacieho kódexu Ofcomu „Pravidlo 5.12 jasne stanovuje, že ak ide o závažné politické alebo priemyselné spory a závažné otázky týkajúce sa aktuálnej verejnej politiky, potom, po prvé, musí byť do programu zaradená **primerane široká škála významných názorov** (alebo do jasne prepojených a včas uvedených programov) a po druhé, **takýmto názorom sa musí venovať náležitá pozornosť**.“ Podľa usmernenia 1.64 Vysielacieho kódexu Ofcomu „...ak alternatívne pohľady na tieto otázky nie sú rýchlo dostupné [not readily available], vysielatelia môžu zvážiť použitie jednej alebo viacerých redakčných techník uvedených v bode 1.22.“, pričom v bode 1.22 sa uvádza: „Medzi redakčné techniky na zachovanie náležitej neustrannosti by mohli patriť napríklad: - hľadanie alternatívnych pohľadov z rôznych zdrojov; - objektívne a kontextuálne zhrnutie alternatívnych pohľadov, napr. prostredníctvom respondentov vyjadrujúcich alternatívne pohľady; - primerane časté a zreteľné upozorňovanie na to, že vysielateľ hľadal alternatívne pohľady u konkrétnych jednotlivcov alebo organizácií; - a/alebo zabezpečenie, aby názory vyjadrené v spravodajskom príspevku boli kriticky spochybnené moderátormi a reportérmi v rámci programov.“

* * *

Posúdenie predmetného programu:

Podávateľ namietal viaceré konkrétne vyjadrenia, ktoré odznali v posudzovanom programe. V úvode namietal zavádzajúci charakter diskusie v súvislosti s témou renty pre generálneho prokurátora Žilinku, keď na základe „zlomyseľných, navádzajúcich“ otázok moderátora mal hosť „zaujatým spôsobom“ popisovať, ako Žilinka uplatňoval § 363 trestného poriadku, čím mal vzniknúť dojem, že Žilinka konal v prospech konkrétnych politikov. Takáto interpretácia sa však podľa podávateľa neopiera fakty, resp. štatistiky. Moderátor podľa podávateľa diskusiu v tejto veci nevyvažoval, hoci Žilinka sa v tejto veci v minulosti opakovane vyjadroval a podobné interpretácie odmietol.

V súvislosti s predmetnou námietkou zaznelo v programe nasledovné:

moderátor: „Tak poďme sa rozprávať. SMER navrhol pre generálneho prokurátora doživotnú rentu vo výške 5000 eur. Je to poďakovanie SMERu vo vzťahu k pánovi Žilinkovi?“

R. Štefančík: „Vyzerá to tak, že áno. Nakoniec, keď sa pozrieme na to, akým spôsobom uplatňoval či už pán Žilinka, alebo teda jeho podriadení na Generálnej prokuratúre práve ten § 363. To znamená, ako keby pozastavil alebo vlastne zrušil trestné konanie voči niektorým politickým predstaviteľom, tak si myslím, že je na mieste sa skutočne pýtať, že či ide naozaj o nejakú formu poďakovania, alebo je to nejaká nejaký typ renty, ktorá, ktorý tu v poslednej dobe akosi prevažuje nielen pri generálnom prokurátorovi, ale dobre vieme, že si to nedávno nechal schváliť aj predseda vlády. Paradoxne, zvláštne je, že pri každom to platí nejako inak, ako keby sa vytvárali nejaké špeciálne podmienky a platilo to pri konkrétnych osobách. My sme napríklad videli pána predsedu vlády, že predseda vlády má nárok na takúto rentu, pokiaľ vykonáva funkciu dve celé funkčné obdobia. My vieme, že Mikulášovi Dzurindovi chýbalo možno že niekoľko týždňov do toho, aby spíňal túto funkciu a u generálneho prokurátora na to stačí len štyri roky. To znamená, že zatiaľ čo u predsedu vlády musia byť splnené alebo musí byť splnená podmienka, že musí vykonávať dve celé funkčné obdobia, tak v tomto prípade generálneho prokurátora stačia štyri roky zo siedmich, čo je skutočne ako keby len tak od buka do buka prijímané. A preto ja podčiarkujem všetky tie podozrenia, ktoré hovoria, že to ani nejde o nejakú formu odmeňovania bez ohľadu na to, kto je šéfom Generálnej prokuratúry, ale ako keby to bolo naozaj na konkrétnu osobu napísaná odmena.“

Uvedené vyjadrenia sú hodnotiace úsudky. Tie vychádzajú zo skutočnosti, že M. Žilinka opakovane využil § 363 trestného poriadku na zrušenie obvinení viacerým prominentným osobám v politicky exponovaných prípadoch (tento paragraf umožňuje generálnemu prokurátorovi zrušiť právoplatné rozhodnutie prokurátora alebo policajta, ak takým rozhodnutím alebo v konaní, ktoré mu

predchádzalo, bol porušený zákon³). Medzi ľuďmi, ktorým M. Žilinka (resp. jeho podriadení) zrušil pomocou § 363 obvinenie bol napr. aj R. Fico a R. Kaliňák.⁴ Generálna prokuratúra použila § 363 aj v korupčných prípadoch ďalších prominentných osôb a politikov. Medzi nimi boli viacerí politici Smeru, resp. osoby spájané so stranou, ale aj iné prominentné osoby – T. Gašpar, P. Kažimír, N. Bödör, Š. Žiga, P. Brhel, J. Haščák, M. Borguľa, V. Pčolinský.⁵

Téma používania § 363 trestného poriadku generálnym prokurátorom Marošom Žilinkom výrazne rezonovala v slovenských médiách a spoločnosti. Súvisí to práve s tým, že paragraf bol opakovane použitý v politicky citlivých prípadoch. To u časti verejnosti vyvolalo dojem, že slúži ako poistka a ochrana politicky a ekonomicky vplyvných ľudí. Podozrenia posilnilo napr. aj zverejnenie nahrávok z poľovníckej chaty v Čifároch z leta 2021, z ktorých vyplynulo, že účastníci týchto stretnutí sa snažia ovplyvniť rozhodovanie generálneho prokurátora Žilinku, pokiaľ ide o uplatňovanie § 363. Na jednom z videí napr. R. Fico tvrdí, že im M. Žilinka sprostredkovane poslal odkaz, „že sa nemusia báť prijatia zmien, pokiaľ ide o 363-ku a rozdelenie generálnej prokuratúry a špeciálnej prokuratúry“. M. Žilinka to však poprel. Celkovo z rozhovorov zachytených na chate v Čifároch vyplýva, že M. Žilinka tlaku R. Fica odoláva.⁶

Prezidentka Zuzana Čaputová v roku 2023 napadla § 363 na Ústavnom súde, argumentujúc, že terajšie znenie paragrafu a právomoci, ktorými na jeho základe disponuje generálny prokurátor, zasahujú neprimerane do nezávislosti súdnej moci. Prezidentka poukázala, že rozhodnutie generálneho prokurátora podľa § 363 nie je preskúmateľné a toto ustanovenie neprimerane a nedôvodne preferuje nepreskúmateľný právny názor jednej osoby v reťazci oprávnených orgánov, teda súdov.⁷ Napätie medzi prezidentkou a generálnym prokurátorom sa vyostriло po tom, čo M. Žilinka nevyhovel jej žiadosti o zaslanie všetkých rozhodnutí generálneho prokurátora, resp. prvého námestníka generálneho prokurátora, vydaných podľa paragrafu 363 Trestného poriadku.⁸

Generálny prokurátor M. Žilinka kritiku týkajúcu sa „nadužívania“ § 363 odmieta a poukazujúc na štatistiky generálnej prokuratúry tvrdí, že v skutočnosti počet prípadov, na ktoré bol uplatnený § 363 dlhodobo klesá.⁹ Kritické médiá a mimovládne organizácie zaoberajúce sa témou však poukázali na skutočnosť, že prokuratúrou zverejnené štatistiky neodhaľujú kľúčové informácie, ako napríklad počet zrušených obvinení v politicky exponovaných kauzách, podiel prípadov Úradu špeciálnej prokuratúry či charakter zrušených uznesení (napr. obvinenia verzus zastavenia stíhania). Kritici poukazujú na to, že M. Žilinka prezentuje len údaje, ktoré podporujú jeho naratív o klesajúcom trende, no vyhýba sa detailom o dopadoch v súvislosti s politicky citlivými korupčnými kauzami.¹⁰

Domnievame sa, že diskusia o doživotnej rente pre generálneho prokurátora tak, ako ju zarámcoval moderátor Šivák svojou otázkou, či nejde o „poďakovanie Smeru vo vzťahu k Žilinkovi“ je legitímna. Otázka reflektuje existujúce úvahy vychádzajúce z objektívnych skutočností, teda že § 363 bol opakovane uplatnený v politicky exponovaných korupčných prípadoch týkajúcich sa čelných predstaviteľov strany Smer, ako aj ľudí z ekonomického pozadia strany, ktorí sa tak zbavili obvinení, resp. trestných stíhaní. Tieto úvahy mohli byť umocnené spôsobom komunikácie (resp. jej nedostatkom) gen. prokuratúrou ohľadne uplatnenia § 363 v týchto prípadoch, čo bolo aj predmetom kritiky médií a mimovládnych organizácií.

³ <https://www.lewik.org/term/19633/363-363-trestny-poriadok/>

⁴ <https://dennikn.sk/3128902/fico-a-kalinak-uz-nie-su-obvineni-vysetrovanie-bolo-na-konci-keď-u-zilinku-opat-vytiahli-paragraf-363/>

⁵ <https://dennikn.sk/3553521/odkryli-sme-ako-u-zilinku-pouzivaju-paragraf-363-v-prospech-prominentov/>

⁶ <https://dennikn.sk/4380567/12-klucovych-momentov-z-polovnickej-chaty-fico-chce-upokojiť-kocnera-aby-nerozpraval-pride-revans-slubuje-kalinak-videa/>

⁷ <https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/654951-prezidentka-napadla-na-ustavnom-sude-paragraf-363/>

⁸ <https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/681166-caputova-ziada-o-vyklad-ustavy-v-suvislosti-s-cinnostou-zilinku/>

⁹ <https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/652442-zilinka-tvrdi-ze-nenaduživa-s-363-vlani-ho-ale-opat-uplatnil-vyse-80-krat/>

¹⁰ <https://sita.sk/statistiky-o-paragrafe-363-ktore-prezentoval-maros-zilinka-nie-su-jasne-a-skrývajú-to-podstatne/>; <https://www1.pluska.sk/spravy/z-domova/sokujuca-analyza-statistiky-prezentovane-marosom-zilinkom-neodhaluju-to-podstatne>; <https://dennikn.sk/3553521/odkryli-sme-ako-u-zilinku-pouzivaju-paragraf-363-v-prospech-prominentov/>

Podávateľ namietal pravdivosť tvrdenia R. Štefančíka, že predseda vlády R. Fico si nechal schváliť doživotnú rentu. Podľa podávateľa neexistuje dôkaz, že renta bola schválená na vlastný pokyn R. Fica alebo na základe jeho želania.

V programe v tejto súvislosti zaznelo:

R. Štefančík: „...tak si myslím, že je na mieste sa skutočne pýtať, že či ide naozaj o nejakú formu poďakovania, alebo je to nejaká, nejaký typ renty, ktorá, ktorý tu v poslednej dobe akosi prevažuje nielen pri generálnom prokurátorovi, ale dobre vieme, že si to nedávno nechal schváliť aj predseda vlády. Paradoxne, zvlášť je, že pri každom to platí nejakú inak, ako keby sa vytvárali nejaké špeciálne podmienky a platilo to pri konkrétnych osobách.“

Doživotná renta pre predsedov vlády a parlamentu bola zavedená zákonom č. 166/2024 Z. z. o niektorých opatreniach na zlepšenie bezpečnostnej situácie v SR, známym ako „lex atentát“. Zákon reagoval na atentát na Roberta Fica z 15. mája 2024 a bol schválený v skrátrenom legislatívnom konaní išlo o vládny návrh zákona, pričom vláda návrh schválila dňa 12. 6. 2024. Návrh do NR SR predkladal podpredseda vlády a minister obrany Robert Kaliňák.¹¹

Zákon stanovuje kritéria pre priznanie renty danému predsedovi vlády alebo predsedovi parlamentu. Doživotná renta vo výške poslaneckého platu (približne 4 100 eur mesačne v hrubom, t. j. okolo 49 000 eur ročne) sa priznáva predsedom vlády a parlamentu, ktorí vykonávali funkciu aspoň dve úplné volebné obdobia (8 rokov). Uvedené kritérium spĺňa zo všetkých predsedov vlád a predsedov parlamentu v novodobej histórii Slovenska po roku 1993 iba Robert Fico.¹²

Faktom teda je, že Vláda SR, ktorej je R. Fico predsedom a nesie teda hlavnú zodpovednosť za jej fungovanie a agendu, schválila návrh obsahujúci opatrenie v podobe doživotnej renty pre predsedov vlád a parlamentu, pričom podmienky jej priznania nastavila tak, že ich spĺňa iba R. Fico ako jediný zo všetkých predsedov. Je podľa našej mienky nepravdepodobné, že by vláda schválila takýto zákon bez vedomia jej predsedu, resp. proti jeho vôli.

V kontexte uvedeného považujeme odvysielanú formuláciu, že R. Fico „si nechal schváliť rentu“ za prípustnú. Takéto vyjadrenie je podľa nás prípustné aj vzhľadom na publicistický formát programu, ktorý má na rozdiel od spravodajstva väčšiu flexibilitu v používaní obrazných vyjadrení.

Podávateľ namietal odvysielanie „špekulácií“ o tom, že generálny prokurátor mohol byť schválením renty motivovaný predčasne odísť z funkcie a že by mohol prijať funkciu na ústavnom súde. Podávateľ namietal, že tieto vyjadrenia ostali bez náležitej reakcie moderátora.

V programe v tejto súvislosti zaznelo:

R. Štefančík: „...My budeme určite múdrejší, keď sa potvrdia, alebo naopak vyvrátia všetky tie podozrenia o tom, že pán Žilinka by teoreticky mohol odísť z tejto funkcie, možnože by mohol odísť do ďalšej funkcie. Ja sa potom určite budem pýtať, že či naozaj potrebuje výsluhový dôchodok, keď povedzme vykonáva nejakú ústavnú funkciu. Ale v každom prípade nechcem predbiehať. My budeme múdrejší zrejme o niekoľko týždňov, niekoľko mesiacov. Možno, že budeme múdrejší o tri roky, keď pán Žilinka skončí ako generálny prokurátor. Ale pokiaľ tu momentálne dnes existujú nejaké podozrenia, že to má byť nejaká odmena za jeho doterajšiu činnosť, ako keby to mala byť nejaká výplata za to, aby odišiel z tejto funkcie predčasne. Tak naozaj múdrejší budeme o niekoľko týždňov. Ale bude veľmi zlé pre charakter ústavného a právneho štátu na Slovensku, pokiaľ sa tieto podozrenia potvrdia.“

(...)

moderátor: „Progresívne Slovensko hovorí, že Maroš Žilinka má byť údajne ústavným sudcom, teda má odísť z funkcie generálneho prokurátora. Maroš Žilinka ale tieto tvrdenia odmietol. Môže to byť tak? Povedali ste, samozrejme, beriem do úvahy, že uvidíme o niekoľko...“

R. Štefančík: „Uvidíme o niekoľko týždňov, toto sa potvrdí. Špekuluje sa o všeličom. Treba povedať, že tá funkcia sudcu ústavného sudcu súdu je neobsadená momentálne. To znamená, že viem si predstaviť, že tam prídu nejakí dvaja kandidáti, z ktorých si prezident jedného vyberie. A tým kandidátom by pokojne mohol byť aj Maroš Žilinka. No ale to je opäť otázka...“

¹¹ <https://www.noviny.sk/politika/934342-vlada-sa-na-rokovani-zaoberala-navrhom-bezpecnostnych-opatreni-lex-atentat>

¹² <https://www.aktuality.sk/clanok/1AuGT06/dozivotna-renta-a-ochranka-pre-expremiera-podmienky-splna-iba-robert-fico/>

Úvahy o tom, že M. Žilinka by mohol predčasne skončiť vo funkcii a práve renta by mohla byť motiváciou k tomuto kroku, boli v čase vysielania posudzovaného programu diskutovanou témou v mediálnom priestore a vyjadrovali sa tak v tomto zmysle aj viacerí opoziční politici. Nešlo teda o originálnu úvahu hosta programu R. Štefančíka ani moderátora Šiváka. Tieto úvahy podnietilo napr. aj vyjadrenie podpredsedu strany Smer Erika Kaliňáka pre internetový kanál Infovojna koncom marca 2025, kde sa vyjadroval o možných nástupcoch M. Žilinku vo funkcii. E. Kaliňák uviedol: „*Politicky máme pripravených dobrých kandidátov, ktorí by podľa nás vedeli dobre plniť funkciu generálneho prokurátora - Davida Lindtnera a Mareka Paru.*“¹³

Uvedené vyjadrenie E. Kaliňáka zmienil v programe aj Štefančík, keď uviedol: „*...No ale v každom prípade sa neviem, či zase zase prekecol pán Erik Kaliňák, europoslanec za SMER, respektíve ak sa nemýlim, ešte stále šéf toho zboru poradcov predsedu vlády. A viete, no buď sa prekecol, pretože ja mladý, neskúsený, neuvedomoval si, čo hovorí a možnože tým zarazil aj tých ostatných ďalších harcovníkov, ktorí by boli radi, keby sa to ešte nezverejnilo.*“

V kontexte uvedeného považujeme odvysielané vyjadrenia o možnom konci M. Žilinku vo funkcii za legitímne. Vyjadrenia reflektovali existujúcu diskusiu o tejto veci a nemožno ich podľa nás vnímať ako nepodložené konštrukcie hosta programu a moderátora.

Čo sa týka namietaného tvrdenia, že M. Žilinka by mohol prijať funkciu na ústavnom súde, ktorú v programe prezentoval moderátor Šivák s odvolaním sa na stranu Progresívne Slovensko, rovnako ani v tomto prípade nejde o originálne úvahy moderátora a hosta, ale o informácie cirkulujúce v mediálnom priestore a považujeme za úplne legitímne, že sa o nich v programe diskutovalo. Navyše, v tomto prípade moderátor sprostredkoval aj reakciu dotknutej strany („*Maroš Žilinka ale tieto tvrdenia odmieta.*“).

V kontexte uvedených námietok ohľadne diskutovaných tém a spôsobu, ako o nich bolo diskutované, chceme tiež pripomenúť, že poskytovateľ obsahovej služby (vysielateľ) na základe ustanovenia § 16 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. poskytuje obsahovú službu slobodne a nezávisle. Do jej obsahu možno zasahovať iba na základe zákona a v jeho medziach. Vysielateľ si teda vyberá témy svojich programov, spôsob ako ich spracuje (ako o nich bude informovať/diskutovať) a hostí, s ktorými o nich bude diskutovať. Program ako celok však musí byť v súlade so zákonom č. 264/2022 Z. z., konkrétne v posudzovanom prípade s ustanovením § 25 písm. b) tohto zákona.

V súvislosti s ďalšími podávateľovými námietkami ohľadne jednostranných a zaujatých vyjadrení hosta programu voči vládnej koalícii a niektorým jej predstaviteľom, a nedostatočnou reakciou moderátora na tieto vyjadrenia, v programe sme zaznamenali nasledujúci, voči vládnej koalícii a jej predstaviteľom kritický alebo negatívne vyznievajúci obsah:

- moderátor chcel poznať názor R. Štefančíka na D. Lindtnera a M. Paru ako možných kandidátov Smeru na funkciu generálneho prokurátora. Štefančík sa v odpovedi kriticky a pomerne expresívne vyjadril voči „tým, čo nám vládnu“ a poukázal na ich korupčnú podstatu a snahu „vyvinieť sa“:

moderátor: „*Ako by to mohla verejnosť, volíči vnímať práve buď jedno, alebo druhé meno vo vzťahu k všetkým tým veciam, ktoré sa okolo nich udiali?*“

R. Štefančík: „*Úprimne povedané, ja sledujem politiku pravidelne, ale treba povedať, že keby ste sa ma opýtali na názov nejakej kauzy, Súmrak, Dobytčár a neviem ešte ako sa všetky volajú, tak mám v tom mišmaš. Možnože aj preto, že ma to až tak veľmi nezaujíma. Je to skôr tá trestnoprávna rovina. Je mi úplne jasné, že kto nám tu vládne, a že čo majú za ušami a že hľadajú spôsoby, ako sa z toho vyvinieť, respektíve ako sa dostať spod podozrenia, spod obvinenia alebo spod obžaloby. No a toto sú vlastne dvaja páni, ktorí sú, ak sa nemýlim, obžalovaní. Ak nie obžalovaní, tak obvinení, respektíve aj jeden aj druhý už na chvíľu boli vo väzbe... Takže je to celé také zvláštne, že na verejnosti padli práve tieto dve mená, a že to nie je opäť nejaká funkcia, alebo že by to nie je funkcia, ktorá by mala byť jednak*

¹³ <https://hnonline.sk/slovensko/96203099-erik-kalinak-hovoril-o-tom-koho-si-v-smere-vedia-predstavit-ako-nastupcu-marosa-zilinku>

nezávislou na politike, aby neexistovali nejaké podozrenia z rôznych politických machinácií, ale skutočne by mala byť takým piedestálom zákonnosti.“

(časový kód záznamu o cca 12:40:25 hod.)

- R. Štefančík v súvislosti s možnými kandidátmi Smeru na post gen. prokurátora D. Lindtnera a M. Paru vyjadril obavu, že v prípade, že bude za generálneho prokurátora zvolený znovu niekto, kto pôjde politikom „po ruke“, opäť budeme žiť v „mafiánskom štáte“. Štefančík pritom pripustil, že v ňom už žijeme:

R. Štefančík: „...Takže na jednej strane si teda vieme predstaviť, že aký prístup politickej strany volia, že volíme si nejakého človeka, ktorý všetky naše kauzy pozná a je schopný na to, aby ich niekde zahladil, aby ich niekde podkopal pod zem alebo pod koberec, aby ich nikto nevidel. Alebo by to mohol byť, mohla by to byť skutočne nejaká osobnosť, právnik, ktorý naozaj je, má natoľko tú charizmu, nielen prirodzenú, ale aj tú odbornú, že by mohol túto funkciu vykonávať a mohol by byť dokonca podporený aj opozičnými stranami. Lebo ja sa skutočne obávam toho, že pokiaľ to bude zase nejaký taký, tento nám pôjde po ruke a tento bude, tento urobí všetko, čo mu povieme, že budeme opäť žiť v dobe, teda ak v nej ešte nežijeme, o ktorej kedysi Andrej Kiska ako vtedajší prezident povedal, že žijeme v mafiánskom štáte.“

(časový kód záznamu o cca 12:42:44 hod.)

- R. Štefančík v reakcii na vymenovanie D. Lindtnera do Rady STVR kriticky a expresívne komentoval pomery za súčasnej vlády, keď pri výbere ľudí do funkcií rozhoduje ich lojalita bez ohľadu na to, či títo ľudia „dokážu používať rozum“. Ako príklad ministrov, ktorí takýmto ľuďmi obsadzujú posty vo svojich rezortoch, zmienil R. Huliaka a M. Šimkovičovu:

R. Štefančík: „Treba povedať, že v tomto štáte ma už nič neprekvapí a to, ako si napríklad vyberá pán Huliak ľudí okolo seba, alebo ako si povyberá pani Šimkovičová ľudí do rozličných úradov a inštitúcií svedčí o tom, že ani vzdelanie, ani skúsenosť, ani nejaká schopnosť kritického myslenia nie sú tie najvážnejšie predpoklady na to, aby ste vykonávali verejnú funkciu, ale v plnej miere lojalita. Bez ohľadu na to, skutočne bez ohľadu na to, aké máte vzdelanie, či ten rozum používate okrem toho, že čo si dáte na raňajky aj na nejaké vznešenejšie uvažovania. Takže to, že súčasná vládna koalícia sa snaží ovplyvniť, ovládnuť Slovenskú televíziu a rozhlas, dúfam, že som povedal to meno, ten názov dobre, to ma neprekvapuje, takže nemôže ma ani prekvapiť také jedno meno v orgáne, ktorý bude ako keby pozeráť na prsty novému riaditeľovi.“

(časový kód záznamu o cca 12:43:55 hod.)

- R. Štefančík komentoval možnosť odvolávania ministra R. Kaliňáka pre nepriznanie nehnuteľnosti v Chorvátsku a kriticky sa vyjadril k spôsobu, ako R. Kaliňák obhajoval svoje konanie a k snahe revanšovať sa poslankyni V. Remišovej za to, že informácie o prípade zverejnila:

R. Štefančík: „...Takže v každom prípade aj to, ako sa správal pán Kaliňák po tom, ako ktosi objavil, že v jeho majetkovom priznaní, respektíve v majetkovom priznaní jeho manželky nie je všetko v poriadku. To, ako úplne presvedčivo tvrdí celému svetu, že vlastne áno, zákon porušil vedome. Odvoláva sa síce na nejaké vznešenejšie princípy, ale treba povedať, že tu platí nejaký zákon, tu platí nejaká zákonnosť a my by sme všetci, vy, ja, všetci ostatní mali, mali byť pod zákonom, nie nad zákonom. A to, ako sa snažia teraz revanšovať sa v úvodzovkách pani Remišovej, to svedčí len o tom, že tu ktosi je nad zákonom a nepripustí diskusiu, pretože on nechce, aby plebs rozhodoval o ňom samom.“

(časový kód záznamu o cca 12:45:26 hod.)

- R. Štefančík sa kriticky vyjadroval k praktikám vládnej koalície v parlamente, ktorá sa podľa neho pozerá len na svoje záujmy a nie na to, aby opozícia mala primerané zastúpenie:

R. Štefančík: „No oni odvolali už pani Kolíkovú... a potom tam bol ešte pán Šipoš, ak sa nemýlim, ten bol tiež odvolaný a nakoniec odolali aj podpredsedu Národnej rady Slovenskej republiky pána Šimečku. Takže oni keď sa rozhodnú, tak sa nepozerajú na to, že či je moc vyvážená v parlamente, ale pozerajú sa na svoje záujmy. A vyzerá to tak, že takýmto spôsobom sa pani Remišovej chcú v úvodzovkách

revanšovať za to, že si dovoľila oznámiť svetu, že to majetkové priznanie, že tá vec, na ktorú sa pýtajú novinári, v majetkovom priznaní uvedená nie je.“
(časový kód záznamu o cca 12:47:23 hod.)

- R. Štefančík obhajoval V. Remišovú v spore s R. Kaliňákom a koalíciou a kriticky komentoval, že ju chcú potrestať („revanšovať sa“ a finančne zruinovať) za to, že zverejnila informácie týkajúce sa majetkového priznania ministra:

R. Štefančík: „...ale čo sa týka takejto vysokej pokuty, lebo to je vlastne rok, rok celého života, rok živobytia, pani Remišová ak nebude mať potom nejakého sponzora, tak môže povedať, že musí si hľadať iné zamestnanie, pretože tiež má svoju rodinu, svoje deti, ktoré treba živiť.“ (časový kód záznamu o cca 12:48:45 hod.)

(...)

R. Štefančík: „Ja neviem, ja si neviem predstaviť byť nezamestnaný celý rok, pretože predsa len máte nastavenú nejakú domácnosť a účty treba platiť a pokiaľ to funguje, ja teda neviem, nepoznám majetkové pomery pani Remišovej, ale nezdá sa mi, že má v majetkovom priznaní uvedený taký podobný majetok ako pán Kaliňák.“ (časový kód záznamu o cca 12:49:05 hod.)

(...)

R. Štefančík: „No ona si neodíde. Ona asi neodíde. Možnože to nejakým spôsobom prežije celý ten rok, teda ak nakoniec tú pokutu dostane, ale v každom prípade tie informácie, ktoré mám o tom, ako sa pani Remišová k tomu postavila, tak sa mi nevidí to, že ona niečo prezradila, že by prezradila, že táto konkrétna vila nie je v majetkovom priznaní, že to skôr bol dopyt od tej druhej strany... ale v každom prípade to nebude ani dobrá vizitka smerom navonok, ak sa celý svet, minimálne ten demokratický, pretože Putinovi to bude asi dobre jedno, možno, že sa ešte poteší, ak sa demokratický svet dozvie, že aha, tam na tom Slovensku, na tom problémovom Slovensku bola takýmto devastačným spôsobom postihnutá opozičná poslankyňa, ktorá si dovoľila upozorniť na nejaké nezrovnalosti v majetkovom priznaní ministra.“ (časový kód záznamu o cca 12:49:33 hod.)

- R. Štefančík prezentoval navrhované zmeny v ústave z dielne Smeru ako „nezmysly“ na prekrytie vážnych problémov:

R. Štefančík: „No, viete čo, keď sa pozriete, tak to nie je prvýkrát, čo sa riešia takéto nezmysly, to sú tie takzvané kultúrno-etické otázky, ale vždy, keď je nejaký vážny problém na svete a pokiaľ už nezafungujú migranti, veď akože pán Šutaj Eštok nás pred migrantmi ochránil, tak sa objaví nejaká takáto kultúrno-etická otázka.“

(časový kód záznamu o cca 12:54:38 hod.)

* * *

Pri posúdení obsahu namietaného programu podľa § 25 písm. b), teda či jeho odvysielaním nedošlo k porušeniu povinnosti zabezpečiť objektivitu a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky, sme čerpali aj z rozhodnutia Rady v obdobnom prípade odvysielania programu *Štúdio 24* dňa 23. 8. 2024 na programovej službe JOJ 24, ktorý bol predmetom posudzovania Rady na zasadnutí dňa 23. 4. 2025 (SK č. 0040/SKO/2025). Rada v tomto prípade rozhodla o porušení § 25 písm.) zákona č. 264/2022 Z. z., ku ktorému došlo tým, že program obsahoval kritické vyjadrenia politológa Grigorija Mesežnikova na adresu politikov vládnej koalície, strán vládnej koalície a prezidenta SR, a to bez odvysielania iných relevantných názorov či relevantných stanovísk alebo protiargumentov, pričom moderátorka tieto vyjadrenia a názory dostatočným spôsobom nevyvažovala, čím prišlo k nezabezpečeniu objektivity a nestrannosti programu aktuálnej publicistiky. Vysielaťovi bola uložená sankcia – upozornenie na porušenie zákona.

Rada sa pri svojom rozhodnutí stotožnila s argumentáciou, podľa ktorej pri posudzovaní, či v diskusných programoch aktuálnej publicistiky, ktorých hosťami sú politológovia alebo politickí komentátori, bola v konkrétnom prípade dodržaná zákonná povinnosť objektivity a nestrannosti, resp. vyváženosti je potrebné skúmať, či hosť v programe urobil tvrdenia alebo vyslovil také hodnotenia,

ktoré mali potenciál ovplyvniť verejnú mienku a následne politickú súťaž v prospech alebo neprospech niektorej zo strán politického sporu alebo tábora. Hoci sa politológovia alebo politickí komentátori v postavení hostí priamo nezúčastňujú politickej súťaže, môžu verejnú mienku a následne aj politickú súťaž ovplyvniť svojimi odbornými hodnoteniami, ktoré vyznievajú v prospech alebo v neprospech niektorej zo strán politickej súťaže, resp. politického sporu.

Neregulovanie objektivity, nestrannosti a vyváženosti diskusií s politológmi alebo politickými komentátormi z dôvodu akceptovania argumentácie, že hodnotenia politológov sú odborné a nie politické, by mohlo viesť k situácii, kedy by bol vysielateľom neustále pozývaný ten istý politológ alebo iba jedna skupina politológov s vyhranenými názormi na politické dianie, ktorí by neustále prezentovali jednostranne zamerané hodnotenia, ktoré by boli negatívne alebo pozitívne vo vzťahu k niektorým stranám alebo táborom politického sporu.

V prípade, že host programu (politológ) negatívne alebo pozitívne hodnotí niektorú zo strán politického sporu, a tak môže ovplyvniť verejnú mienku a následne aj politickú súťaž, tak by moderátor mal nejakým spôsobom zabezpečiť pluralitu, resp. rôznorodosť politických názorov v programe. Zo zákonnej povinnosti objektivity a nestrannosti nemožno vyvodiť, že vysielateľ je v diskusnom programe aktuálnej publicistiky vždy povinný sprostredkovať iný názor alebo stanovisko ku každému konkrétnemu kritickému vyjadreniu zo strany hosta programu na adresu nejakého aktéra politickej súťaže. Podľa okolností konkrétneho prípadu môže postačovať napr. aj sprostredkovanie stanoviska aktéra politickej súťaže k širšej téme, ktorá je predmetom diskusie s hosťom programu. V záujme zachovania redakčnej nezávislosti a slobody prejavu je pri zabezpečovaní vyváženosti a názorovej plurality programu dôležité rešpektovať určitú mieru voľnej úvahy vysielateľa.

V aktuálne posudzovanom programe odznela kritika vládnej koalície (najmä strany Smer-SD), jej predstaviteľov, ich spôsobov riadenia štátu a celkovo pomerov v štáte pod ich vedením. Host sa kriticky vyjadroval ohľadne charakteru vládnucej elity a jej snahe „vyviniť sa“ a „dostať sa spod obvinení a obžalôb“. Host sa v súvislosti s vládnucou elitou a jej údajnou snahou o výmenu generálneho prokurátora vyjadril, že možno už žijeme v „mafiašskom štáte“. Prezentovaná bola kritika koalície v súvislosti s parlamentným fungovaním a odvolávaním opozičných predstaviteľov z funkcií v rámci parlamentu. V programe tiež zaznela kritika personálnej politiky koalície, ktorá uprednostňuje lojalitu nad schopnosťami, skúsenosťami a múdrosťou. Z vládnych predstaviteľov bol negatívne prezentovaný najmä minister R. Kaliňák v súvislosti so spôsobom vlastnej obhajoby v prípade nepriznania nehnuteľnosti v Chorvátsku („stavia sa nad zákon a nechce, aby o ňom rozhodoval plebs“). Host sa tiež vyjadroval o „revanši“ voči V. Remišovej a snahe koalície finančne ju „zdevastovať“. V súvislosti s vládnym návrhom zmeny ústavy bola prezentovaná kritika, že koalícia prekrýva vážne problémy „nezmyslami“, teda kultúrno-etickými otázkami.

V kontexte odvysielaných negatívne a kriticky ladených vyjadrení hosta voči vládnej koalícii a jej predstaviteľom sme sa zaoberali otázkou, do akej miery moderátor vyvažoval diskusiu, resp. či a do akej miery sprostredkoval v programe stanovisko dotknutej strany.

Moderátor sprostredkoval stanovisko dotknutej strany v úvodnej téme diskusie týkajúcej sa renty pre generálneho prokurátora M. Žilinku, kde moderátor na prezentovanú špekulatívnu informáciu, že Žilinka by mohol odísť na ústavný súd, uviedol, že Žilinka to odmietol. Oponoval tiež hosťovi pri jeho kritike renty pre generálneho prokurátora, ktorú Štefančík považuje za účelovú. Moderátor prezentoval stanovisko Matúša Šutaja Eštoka, ktorý rentu odôvodnil širším zámerom zaviesť výsluhové dôchodky prokurátorom. Na reakciu hosta, že na výsluhové dôchodky sa chodí po 20 odpracovaných rokoch, nie po štyroch rokoch funkčného obdobia, moderátor reagoval otázkou: „*No ale nie je koniec koncov ako možno také spravodlivé? Lebo v podstate, ak niekto ide do funkcie generálneho prokurátora, tak musí mať minimálne tú 20 ročnú prax, tuším. Čiže tak odpracoval dvadsať rokov, dostal sa na najvyššiu pozíciu v rámci prokuratúry, tak nie je predsa len...?*“

Pri ostatných témach sme už stanovisko dotknutej strany (predstavitel'ov vládnej koalície) nezaznamenali. Ako sme už zmienili, moderátor v rámci zabezpečenia názorovej plurality nemusel reagovať a vyvažovať každé kritické hodnotenie.

Najvýraznejšie sa podľa nášho názoru absencia stanoviska dotknutej strany javila pri téme sporu Kaliňák vs. Remišová, kde sa R. Štefančík jasne postavil na stranu V. Remišovej a kritizoval Kaliňáka, resp. koalíciu, za snahu o „revanš“ a to, že bola „takýmto devastačným spôsobom postihnutá opozičná poslankyňa, ktorá si dovolila upozorniť na nejaké nezrovnalosti v majetkovom priznaní ministra“. R. Štefančík uviedol, že sa mu „nevidí, že ona niečo prezradila“.

Celkovo možno v súvislosti s prácou moderátora konštatovať, že jeho otázky boli formulované tak, že obsahovali viac-menej iba dopyt na názor host'a na nejakú tému, situáciu, udalosť alebo osobu, neobsahovali stanovisko alebo hodnotenie dotknutej strany, resp. iné stanovisko alebo hodnotenie.

Vzhľadom na uvedené sa prikláňame k možnosti preskúmať súlad obsahu namietaného programu *Téma (Týždeň v politike: Fakty a súvislosti)* s ustanovením § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. v správnom konaní.

* * *

ZÁVER:

Na základe uvedených skutočností sa domnievame, že vysielateľ programovej služby TA3 odvysielaním programu *Téma (Týždeň v politike: Fakty a súvislosti)* zo dňa 31. 3. 2025 **mohol porušiť ustanovenie § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.**

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. 0089/SO/2025)

Monitorované vysielanie: Téma

Deň vysielania: 31. 3. 2025

Čas vysielania: 12:31 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu vysielateľa.

časový kód záznamu o cca:

- 12:31 hod. – začiatok programu *Téma* (Týždeň v politike: *Fakty a súvislosti*)

- 12:56 hod. – koniec programu *Téma* (Týždeň v politike: *Fakty a súvislosti*)

Jozef Šivák, moderátor: „Chystá koalícia pre generálneho prokurátora zlatý padák? Prídu o funkcie Šimkovičová, Kaliňák, Šutaj Eštok a Taraba? Bude mať Veronika Remišová hlboko do vrecka? Aj na to sa budem pýtať politológa Radoslava Štefančíka. Milé diváčky a diváci, pozdravujem vás, začína *Téma*. V štúdiu vítam Radoslava Štefančíka. Dobrý deň.“

Radoslav Štefančík, politológ: „Dobrý deň prajem. Ďakujem pekne za pozvanie.“

Jozef Šivák, moderátor: „Tak poďme sa rozprávať. SMER navrhol pre generálneho prokurátora doživotnú rentu vo výške 5000 eur. Je to poďakovanie SMERu vo vzťahu k pánovi Žilinkovi?“

Radoslav Štefančík, politológ: „Vyzerá to tak, že áno. Nakoniec, keď sa pozrieme na to, akým spôsobom uplatňoval či už pán Žilinka, alebo teda jeho podriadení na Generálnej prokuratúre práve ten § 363. To znamená, ako keby pozastavil alebo vlastne zrušil trestné konanie voči niektorým politickým predstaviteľom, tak si myslím, že je na mieste sa skutočne pýtať, že či ide naozaj o nejakú formu poďakovania, alebo je to nejaká, nejaký typ renty, ktorá, ktorý tu v poslednej dobe akosi prevažuje nielen pri generálnom prokurátorovi, ale dobre vieme, že si to nedávno nechal schváliť aj predseda vlády. Paradoxne, zvláštne je, že pri každom to platí nejako inak, ako keby sa vytvárali nejaké špeciálne podmienky a platilo to pri konkrétnych osobách. My sme napríklad videli u pána predsedu vlády, že predseda vlády má nárok na takúto rentu, pokiaľ vykonáva funkciu dve celé funkčné obdobia. My vieme, že Mikulášovi Dzurindovi chýbalo možno že niekoľko týždňov do toho, aby splnil túto funkciu a u generálneho prokurátora na to stačí len štyri roky. To znamená, že zatiaľ čo u predsedu vlády musia byť splnené alebo musí byť splnená podmienka, že musí vykonávať dve celé funkčné obdobia, tak v tomto prípade generálneho prokurátora stačia štyri roky zo siedmich, čo je skutočne ako keby len tak od buka do buka prijímané. A preto ja podčiarkujem všetky tie podozrenia, ktoré hovoria, že to ani nejde o nejakú formu odmeňovania bez ohľadu na to, kto je šéfom Generálnej prokuratúry, ale ako keby to bolo naozaj na konkrétnu osobu napísaná odmena.“

Jozef Šivák, moderátor: „Matúš Šutaj Eštok ale aj v TA3 v nedeľu povedal, že ide o zámer koalíčných partnerov zaviesť prokurátorom výsluhové dôchodky, ako majú vojaci či policajti v takomto prípade.“

Radoslav Štefančík, politológ: „Áno, v každom prípade treba povedať, že myslelo sa aj na prokurátorov, ale tam, ak sa nemýlim, tak tam ide o dvadsať rokov, dve dlhé desaťročia. Aj pri vojakoch a policajtoch to nie je také jednoduché. My dobre vieme, že pred niekoľkými rokmi sa to dokonca menilo, že ľudia po neviem koľkých rokoch odslužených v polícii alebo v armáde odchádzali do výsluhového dôchodku. Ale tu sa skutočne jedná ani nie jedno celé funkčné obdobie. Tu sa jedná o štyri roky. A je naozaj namieste sa opýtať, že práve prečo bolo toto obdobie vybraté. My budeme určite múdrejší, keď sa potvrdia, alebo naopak vyvrátia všetky tie podozrenia o tom, že pán Žilinka by teoreticky mohol odísť z tejto funkcie, možnože by mohol odísť do ďalšej funkcie. Ja sa potom určite budem pýtať, že či naozaj potrebuje

výsluhový dôchodok, keď povedzme vykonáva nejakú ústavnú funkciu. Ale v každom prípade nechcem predbiehať. My budeme múdrejší zrejme o niekoľko týždňov, niekoľko mesiacov. Možno, že budeme múdrejší o tri roky, keď pán Žilinka skončí ako generálny prokurátor. Ale pokiaľ tu momentálne dnes existujú nejaké podozrenia, že to má byť nejaká odmena za jeho doterajšiu činnosť, ako keby to mala byť nejaká výplata za to, aby odišiel z tejto funkcie predčasne, tak naozaj múdrejší budeme o niekoľko týždňov. Ale bude veľmi zlé pre charakter ústavného a právneho štátu na Slovensku, pokiaľ sa tieto podozrenia potvrdia.“

Jozef Šivák, moderátor: „No ale nie je koniec koncov ako možno také spravodlivé? Lebo v podstate, ak niekto ide do funkcie generálneho prokurátora, tak musí mať minimálne tú 20 ročnú prax, tuším. Čiže tak odpracoval dvadsať rokov, dostal sa na najvyššiu pozíciu v rámci prokuratúry, tak nie je predsa len...?“

Radoslav Štefančík, politológ: „Tak ja si to potom viem predstaviť, že by dostal nie za to, že vykonával funkciu generálneho prokurátora, ale že bol prokurátor. To znamená, že by dostal rovnakú čiastku ako všetci tí ostatní prokurátori, možnože ako vojaci, ako policajti. Ja si napríklad nepamätám, alebo teda jednoducho neviem, že pokiaľ je niekto policajný prezident, že má iný výsluhový dôchodok ako napríklad ten radový vojak. Samozrejme sa to odvíja od výšky mzdy, od výšky pláce, ktorú za svoju prácu dostáva. Ale nepamätám si, že s výnimkou doteraz prezidenta a v tomto prípade ešte aj nedávno prijatá renta pre predsedu vlády, že by sa nejaká špeciálne odmeňovali funkcionári.“

Jozef Šivák, moderátor: „Malo by sa to dať tomu uplatniť aj vo vzťahu k predošlému generálnemu prokurátorovi, aby to možno bolo spravodlivé?“

Radoslav Štefančík, politológ: „No tak ako sa to uplatňuje pri predsedovi vlády, ktorý má za sebou dve funkčné, plné funkčné obdobia, tak si myslím, že by sa to malo určite uplatňovať na všetkých generálnych prokurátorov, ktorí boli vo funkcii tie štyri roky, lebo potom to, samozrejme nemá zmysel. Aj keď už zase nechcem zachádzať do týchto právnických vecí, lebo neviem, že či by to náhodou nebolo proti ústave, respektíve v protiklade s nejakou literou zákona. Ale v každom prípade taká tá filozofia, ak sa bavíme o filozofii zákona, tak prečo by to bol zase pán, iba pán Žilinka? Lebo bolo by to podobne, alebo je to podobne podozrivé, ako to je napríklad v prípade Roberta Fica a jeho renty, ktorá bola napísaná konkrétne na Roberta Fica.“

Jozef Šivák, moderátor: „Progresívne Slovensko hovorí, že Maroš Žilinka má byť údajne ústavným sudcom, teda má odísť z funkcie generálneho prokurátora. Maroš Žilinka ale tieto tvrdenia odmietol. Môže to byť tak? Povedali ste, samozrejme, beriem do úvahy, že uvidíme o niekoľko...“

Radoslav Štefančík, politológ: „Uvidíme o niekoľko týždňov, toto sa potvrdí. Špekuluje sa o všeličom. Treba povedať, že tá funkcia sudcu ústavného sudcu, súdu je neobsadená momentálne. To znamená, že viem si predstaviť, že tam prídu nejakí dvaja kandidáti, z ktorých si prezident jedného vyberie. A tým kandidátom by pokojne mohol byť aj Maroš Žilinka. No ale to je opäť otázka, ja som nečítal ten návrh zákona, ako je to postavené, ale pán Žilinka bude dostávať nejakých 5000 eur a potom bude ešte dostávať ako sudcu, sudcu Ústavného súdu. No zdá sa mi to vo vzťahu k iks rôznym profesiám, ktoré sú odkázané na zdroje, ktoré prichádzajú zo štátu, respektíve z verejných z verejných zdrojov, skutočne nespravodlivé.“

Jozef Šivák, moderátor: „Ak by sa to stalo teoreticky, mal by SMER náhradu za pána Žilinku?“

Radoslav Štefančík, politológ: „No a o tomto môžeme samozrejme špekulovať, pretože tie špekulácie tu už počúvame niekoľko dní a treba povedať, že tie špekulácie prichádzajú z rôznych kruhov. Aj opozícia niečo tvrdí, aj novinári niečo tvrdia. No ale v každom prípade sa neviem, či zase zase prekecol pán Erik Kaliňák, europoslanec za SMER, respektíve ak sa nemýlim, ešte stále šéf toho zboru poradcov predsedu vlády. A viete, no buď sa prekecol, pretože ja mladý, neskúsený, neuvedomoval si, čo hovorí a možnože

tým zarazil aj tých ostatných ďalších harcovníkov, ktorí by boli radi, keby sa to ešte nezverejnilo, alebo možnože pozná iba dvoch právnikov, ktorí sa pohybujú paradoxne v okolí SMERu a snažia sa dostať z tej, a nielen z jednej šlamastiky práve predstaviteľov SMERu, Hlasu, poprípade neviem či aj Slovenskej národnej strany. Takže pri Erikovi Kaliňákovi by som si nikdy nebol istý, ale normálne by som tipol, že on sa naozaj prekecol, a že tam či už to je pán Lindtner alebo pán Para, sú vážnymi kandidátmi na to, aby boli generálni prokurátori.“

Jozef Šivák, moderátor: „Ako by to mohla verejnosť, voliči vnímať práve buď jedno, alebo druhé meno vo vzťahu k všetkým tým veciam, ktoré sa okolo nich udiali?“

Radoslav Štefančík, politológ: „Úprimne povedané, ja sledujem politiku pravidelne, ale treba povedať, že keby ste sa ma opýtali na názov nejakej kauzy, Súmrak, Dobytčár a neviem ešte ako sa všetky volajú, tak mám v tom mišmaš. Možnože aj preto, že ma to až tak veľmi nezaujíma. Je to skôr tá trestnoprávna rovina. Je mi úplne jasné, že kto nám tu vládne, a že čo majú za ušami a že hľadajú spôsoby, ako sa z toho vyvinúť, respektíve ako sa dostať spod podozrenia, spod obvinenia alebo spod obžaloby. No a toto sú vlastne dvaja páni, ktorí sú, ak sa nemýlim, obžalovaní. Ak nie obžalovaní, tak obvinení, respektíve aj jeden aj druhý už na chvíľu boli vo väzbe. To znamená, že do väzby neposiela polícia, ale posiela zákonný sudca, ktorý vyhodnotil tie dôkazy na to, aby ich zadržal, aby ich obmedzil na slobode. Takže je to celé také zvláštne, že na verejnosti padli práve tieto dve mená, a že to nie je opäť nejaká funkcia, alebo že by to nie je funkcia, ktorá by mala byť jednak nezávislou na politike, aby neexistovali nejaké podozrenia z rôznych politických machinácií, ale skutočne by mala byť takým piedestálom zákonnosti. Aj keď treba povedať, že mnoho divákov si teraz povie, že ten Štefančík je mimoriadne naivný, pretože tak to nefunguje. Ale keď sa bavíme napríklad o tých kandidátoch, tak treba povedať, že Maroš Žilinka aj napriek tomu, že je kritizovaný zo strany opozičných politických strán, tak treba povedať, že on je vlastne kandidátom väčšiny opozičných strán, ktoré boli vtedy v koalícii. A čo je ešte veľmi dôležité, že pána Maroša Žilinku vtedy podporili aj vtedajší opoziční poslanci, napríklad za stranu SMER. Takže ja si viem predstaviť, v takom ideálnom štáte by to tak malo byť, ak už hľadajú niekde človeka, ktorý môže alebo nemôže, alebo ktorý bude alebo nebude po ruke, tak by bolo celkom fajn, keby opäť nový generálny prokurátor našiel, tuším, že to bola dokonca väčšia ako ústavná väčšina v parlamente. Takže na jednej strane si teda vieme predstaviť, že aký prístup politické strany volia, že volíme si nejakého človeka, ktorý všetky naše kauzy pozná a je schopný na to, aby ich niekde zahladil, aby ich niekde podkopal pod zem alebo pod koberec, aby ich nikto nevidel. Alebo by to mohol byť, mohla by to byť skutočne nejaká osobnosť, právnik, ktorý naozaj je, má natoľko tú charizmu, nielen prirodzenú, ale aj tú odbornú, že by mohol túto funkciu vykonávať a mohol by byť dokonca podporený aj opozičnými stranami. Lebo ja sa skutočne obávam toho, že pokiaľ to bude zase nejaký taký, tento nám pôjde po ruke a tento bude, tento urobí všetko, čo mu povieme, že budeme opäť žiť v dobe, teda ak v nej ešte nežijeme, o ktorej kedysi Andrej Kiska ako vtedajší prezident povedal, že žijeme v mafiánskom štáte.“

Jozef Šivák, moderátor: „Keď ste aj spomínali Davida Lindtnera, tak on je aj novým členom Rady STVR. Prekvapilo vás to?“

Radoslav Štefančík, politológ: „Fúú. Treba povedať, že v tomto štáte ma už nič neprekvapí a to, ako si napríklad vyberá pán Huliak ľudí okolo seba, alebo ako si povyberá pani Šimkovičová ľudí do rozličných úradov a inštitúcií svedčí o tom, že ani vzdelanie, ani skúsenosť, ani nejaká schopnosť kritického myslenia nie sú tie najvážnejšie predpoklady na to, aby ste vykonávali verejnú funkciu, ale v plnej miere lojalita. Bez ohľadu na to, skutočne bez ohľadu na to, aké máte vzdelanie, či ten rozum používate okrem toho, že čo si dáte na raňajky aj na nejaké vznešenejšie uvažovania. Takže to, že súčasná vládna koalícia sa snaží ovplyvniť, ovládnuť Slovenskú televíziu a rozhlas, dúfam, že som povedal to meno, ten názov dobre, to ma neprekvapuje, takže nemôže ma ani prekvapiť také jedno meno v orgáne, ktorý bude ako keby pozeráť na prsty novému riaditeľovi.“

Jozef Šivák, moderátor: „Podme teraz rozprávať o parlamente. Majú odvolávať poslanci Roberta Kaliňáka. Myslíte si, že táto schôdza, alebo toto odvolávanie vôbec bude otvorené? Ten dôvod je tá nepriznaná nehnuteľnosť v Chorvátsku.“

Radoslav Štefančík, politológ: „Pokiaľ ma pamäť neklame, tak ešte ani jedna schôdza na odvolanie nejakého ministra nebola zvolaná. Ale teda nechcem hovoriť o nejakých absolútnych číslach a nepamätám si, kedy by parlament zasadal a snažil sa odvolať niektorého z ministrov. Dokonca aj keď sa snažil odvolať predsedu vlády, tak zrazu to bola utajená schôdza, takže si viem predstaviť, že koalícia má nejaký scenár, a síce, že daná schôdza nebude otvorená, poprípade bude niečo, čo zabráni diskutovať o tom, že či minister pochybil alebo nie. Pretože tých kandidátov na odvolanie je oveľa viac a vzhľadom na to, že Robert Kaliňák je taký guru tejto vlády spolu s Robertom Ficom, tak si ani neviem predstaviť, že by, že by sa o ňom hovorilo ako ministrom, ktorý je na odvolanie. Takže v každom prípade aj to, ako sa správal pán Kaliňák po tom, ako ktosi objavil, že v jeho majetkovom priznaní, respektíve v majetkovom priznaní jeho manželky nie je všetko v poriadku. To, ako úplne presvedčivo tvrdí celému svetu, že vlastne áno, zákon porušil vedome. Odvoláva sa síce na nejaké vznešenejšie princípy, ale treba povedať, že tu platí nejaký zákon, tu platí nejaká zákonnosť a my by sme všetci, vy, ja, všetci ostatní mali, mali byť pod zákonom, nie nad zákonom. A to, ako sa snažia teraz revanšovať sa v úvodzovkách pani Remišovej, to svedčí len o tom, že tu ktosi je nad zákonom a nepripustí diskusiu, pretože on nechce, aby plebs rozhodoval o ňom samom.“

Jozef Šivák, moderátor: „Robert Kaliňák tvrdí, že tú informáciu mala prezradiť práve pani Remišová, ktorá je predsedníčka parlamentného výboru pre nezlučiteľnosť funkcií. Chcu ju preto aj odvolať. Toto asi možno prejde, nie, keďže majú väčšinu..?“

Radoslav Štefančík, politológ: „No oni odvolali už pani Kolíkovú...“

Jozef Šivák, moderátor: „To bol výbor SIS.“

Radoslav Štefančík, politológ: „...a potom tam bol ešte pán Šipoš, ak sa nemýlim, ten bol tiež odvolaný a nakoniec odolali aj podpredsedu Národnej rady Slovenskej republiky pána Šimečku. Takže oni keď sa rozhodnú, tak sa nepozerajú na to, že či je moc vyvážená v parlamente, ale pozerajú sa na svoje záujmy. A vyzerá to tak, že takýmto spôsobom sa pani Remišovej chcú v úvodzovkách revanšovať za to, že si dovoľila oznámiť svetu, že to majetkové priznanie, že tá vec, na ktorú sa pýtajú novinári, v majetkovom priznaní uvedená nie je.“

Jozef Šivák, moderátor: „No ona by v podstate mala dostať aj pokutu. Žiadajú, aby prišla o 12 mesačných plátov, čo by malo byť približne nejak okolo 80000 eur. Takúto pokutu už niekto v minulosti, možno ak si pamätáte, dostal takúto vysokú?“

Radoslav Štefančík, politológ: „Nepamätám si, určite boli niektorí poslanci ako keby nie že vylúčení z parlamentu, ale napríklad, keď sa pán Kotleba alebo tuším, že aj pán Mazurek dostali do problémov so zákonom, a keď ich sudca odsúdil, tak buď zaplatili pokutu, respektíve boli, stratili mandát z titulu nejakej konkrétnej legislatívy, ktorá je na to určená, ale čo sa týka takejto vysokej pokuty, lebo to je vlastne rok, rok celého života, rok živobytia, pani Remišová ak nebude mať potom nejakého sponzora, tak môže povedať, že musí si hľadať iné zamestnanie, pretože tiež má svoju rodinu, svoje deti, ktoré treba živiť. Takže...“

Jozef Šivák, moderátor: „To by ste až tak videli, že by mohla odísť?“

Radoslav Štefančík, politológ: „Ja neviem, ja si neviem predstaviť byť nezamestnaný celý rok, pretože predsa len máte nastavenú nejakú domácnosť a účty treba platiť a pokiaľ to funguje, ja teda neviem, nepoznám majetkové pomery pani Remišovej, ale nezdá sa mi, že má v majetkovom priznaní uvedený taký podobný majetok ako pán Kaliňák.“

Jozef Šivák, moderátor: „A môže byť práve toto cieľom, aby toto tým dosiahli? Aby odišla? Presne, že...“

Radoslav Štefančík, politológ: „No ona si neodíde. Ona asi neodíde. Možnože to nejakým spôsobom prežije celý ten rok, teda ak nakoniec tú pokutu dostane, ale v každom prípade tie informácie, ktoré mám o tom, ako sa pani Remišová k tomu postavila, tak sa mi nevidí to, že ona niečo prezradila, že by prezradila, že táto konkrétna vila nie je v majetkovom priznaní, že to skôr bol dopyt od tej druhej strany. Ale opäť by som nerád do toho išiel do tých podrobností, pretože nie som právnik. My dobre vieme, že právnici vedia lepšie kľučkovať medzi tými jednotlivými ustanoveniami a aj tam, kde sa nám všetko javí, že je úplne jasné, tak právnik si tam nájde nejakú svoju medzierku, na ktorej potom to celé, celý ten proces vyhrá, takže do tohto by som sa ja osobne veľmi nerád púšťal, ale v každom prípade to nebude ani dobrá vizitka smerom navonok, ak sa celý svet, minimálne ten demokratický, pretože Putinovi to bude asi dobre jedno, možno, že sa ešte poteší, ak sa demokratický svet dozvie, že aha, tam na tom Slovensku, na tom problémovom Slovensku bola takýmto devastačným spôsobom postihnutá opozičná poslankyňa, ktorá si dovolila upozorniť na nejaké nezrovnalosti v majetkovom priznaní ministra.“

Jozef Šivák, moderátor: „Riadnym bodom nadchádzajúcej schôdze bude odvolávanie ministerky Šimkovičovej, Matúša Šutaja Eštoka, ale taktiež aj pána Tarabu. Máme to brať tak, že sa to neudeje?“

Radoslav Štefančík, politológ: „No pokiaľ sa to neudialo doteraz, tak nevidím dôvod, prečo by to nakoniec malo celé prebehnúť v týchto nasledujúcich dňoch. Ono sa to skutočne posúva z týždňa na týždeň, z mesiaca na mesiac. Ono by bolo skutočne namieste, aby to Národná rada Slovenskej republiky už zrealizovala. Aby vlastne opozícia mohla mať tú možnosť povedať svoje argumenty verejne na rokovaní pléna Národnej rady Slovenskej republiky, prečo vlastne sú títo ministri na odvolanie. Ale pokiaľ si to vládna koalícia posúva smerom niekde dopredu, do stratená, tak opäť to nie je dobrá vizitka parlamentnej demokracie na Slovensku. Lebo treba povedať, a to treba jednoznačne podčiarknuť, že opozícia, je svätým právom opozície kontrolovať výkonnú moc, kontrolovať vládu, kontrolovať aj vládnych poslancov, v tomto prípade predovšetkým ministrov. Takže si myslím, že je namieste, aby opozícia dostala priestor na to, aby predstavila svoje argumenty a samozrejme ministri, respektíve koalíční poslanci budú mať dostatok priestoru na to, aby obhájili svoje vlastné argumenty, pozície svojich ministrov. A o tom je vlastne parlamentná demokracia, o ktorej kedysi Masaryk povedal, že demokracia je diskusia. To znamená, že parlament je na to, nielen aby sa tam schvaľovali zákony, ale aby sa viedla diskusia, aby my občania sme tú diskusiu sledovali, pozerali, ktoré sú argumenty na jednej, na druhej strane a na základe toho si vytvárali mienku o politikoch a nie na základe toho, že koalíčné strany sa boja, pretože majú problémy vo svojich radoch, aby nedajbože náhodou niektorý minister nebol odvolaný. Pretože hanba pre ministra bude nielen to, že by ho náhodou odvolali, čo nepredpokladám, hanba pre ministra je aj to, keď nezíska nadpolovičnú väčšinu, podporu nadpolovičnej väčšiny poslancov v parlamente, pretože niektorí poslanci nemusia prísť, respektíve niektorí poslanci sa vôbec nemusia prezentovať a hlasovať o tejto otázke.“

Jozef Šivák, moderátor: „Parlament sa bude venovať aj vládnej novele ústavy a to, ide v podstate o to, aby do ústavy sa dali tie dve pohlavia, čiže muž a žena. Čo týmto v podstate ako keby že SMER chce povedať svojim voličom?“

Radoslav Štefančík, politológ: „No SMER je konzervatívna strana, ktorá už dlhé roky sa snaží mať dobré vzťahy s katolíckou cirkvou. Ja si myslím, že katolícki hodnostári veľmi túto okolnosť privítajú aj napriek tomu, že svet, minimálne ten moderný, od Slovenska smerom na západ, sa vyvíja niekde úplne iným smerom. Pre mňa je úplne zvláštne, že takúto vec chcú dať do ústavy. To ako keby sme dali do ústavy, že tráva je zelená a obloha je modrá, pokiaľ nie je zatiahnutá, poprípade dúha je farebná. Je to nadbiehanie konzervatívnym voličom. Je to oslovovanie nejakej konkrétnej skupiny ľudí na jednej strane. Na strane druhej je to možnože aj snaha potiahnuť alebo posunúť pozornosť od vážnejších problémov, ako je napríklad životná úroveň ľudí...“

Jozef Šivák, moderátor: „To som sa aj chcel opýtať, že je to naozaj taký vážny problém, ktorý sa musí riešiť ako teraz? Toto pomôže nejako ľuďom?“

Radoslav Štefančík, politológ: „No, viete čo, keď sa pozriete, tak to nie je prvýkrát, čo sa riešia takéto nezmysly, to sú tie takzvané kultúrno-etické otázky, ale vždy, keď je nejaký vážny problém na svete a pokiaľ už nezafungujú migranti, veď akože pán Šutaj Eštok nás pred migrantmi ochránil, tak sa objaví nejaká takáto kultúrno-etická otázka. A skutočne, deti sa, nechcem povedať, že od malička, ale od siedmej triedy už tuším, že na prírodopise, alebo teda neviem kde, na biológii učia, že ako vyzerá muž, ako vyzerá žena a pokiaľ to títo ľudia potrebujú mať ešte v ústave, tak si myslím, že žijú v takom inom mentálnom svete, možno ako my dvaja.“

Jozef Šivák, moderátor: „Vlastný návrh predložilo do parlamentu aj Kresťansko-demokratické hnutie. Oba návrhy majú poslanci prerokovať v zlúčenej rozprave. Máme to brať tak, že ak budú prijaté tieto zmeny a SMER podporí možno niečo z návrhu KDH, KDH podporí niečo z návrhu SMERu-SD, že vzniká takto oficiálne spolupráca medzi SMERom a KDH? Alebo možno tá spolupráca je.“

Radoslav Štefančík, politológ: „Treba povedať, že Robert Fico svojho času povedal, že chce vykostiť KDH. Toto je možnože jeden zo spôsobov, ako to KDH chce vykostiť, pretože vlastne preberá ich otázky, respektíve preberá ich témy. Takže môže to byť jeden zo spôsobov. Ale to, čo ste načrtli, tak to nemožno vylúčiť, pretože ja sa dokonca osobne domnievam, že Robert Fico by radšej vládol spoločne s KDH ako so Slovenskou národnou stranou, pretože sa vidí, že poslanci v KDH neriešia také nezmysly ako práve ministri za Slovenskú národnú stranu.“

Jozef Šivák, moderátor: „Radoslav Štefančík, ďakujem, že ste prišli do témy. Dovidenia.“

Radoslav Štefančík, politológ: „Ďakujem pekne za pozvanie.“

Jozef Šivák, moderátor: „Dovidenia.“